

MUSEU DE LA PELL D'IGUALADA I COMARCAL DE L'ANOIA

De museus dedicats a la pell n'hi ha ben pocs al món, i el d'Igualada n'és, sens dubte, un de ben especial. En les seves sales, objectes, vídeos, escenografies i maquetes posen a l'abast del visitant la història, la producció i el significat cultural de la pell en la cultura mediterrània i en la ciutat d'Igualada, on l'adob de la pell és l'activitat industrial més singular des de l'edat mitjana. Per aquesta raó, i perquè explica una part de la industrialització del país, el Museu és secció territorial del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya (mNACTEC) des de l'any 1998.

El Museu està repartit en dos conjunts: Cal Boyer, una fàbrica cotonera del s.XIX, i l'adoberia de Cal Granotes, del s. XVIII. Sota les grans naus de la indústria tèxtil s'hi reuneixen dos temes cabdals de la indústria i de la tècnica: la pell i l'aigua. A l'espai L'Home i l'Aigua es presenta una visió general del món de l'aigua relacionada amb la nostra societat i al llarg del temps, a partir d'una destacada col·lecció d'estris i enginyers relacionats amb l'aprofitament hidràulic, i compta amb un canal per experimentar d'una manera interactiva aspectes com l'elevació i canalització de l'aigua o el seu aprofitament energètic.

Les altres dues exposicions permanents de Cal Boyer es dediquen a aspectes relatius a la pell. En un primer espai es tracta l'ús de la pell des de la prehistòria fins als nostres dies, i fa especial atenció al seu paper en les primeres civilitzacions de l'entorn mediterrani, en la factura de guadamassils i cordovans —veritables obres d'art d'indubtable origen andalusí—, en oficis com el sabater, el guarnicioner o el traginer, i en aplicacions tan diverses com el calçat occidental, els instruments musicals etiòps, els estris guerrers subsaharians, el món de l'esport o el del viatge, entre d'altres. En l'altra exposició, el visitant s'endinsa en la industrialització de l'adob de la pell a Igualada, explicada a partir dels primers enginyers rudimentaris moguts per la força del vapor o del gas pobre, i de les grans màquines que es van anar adaptant al vapor i a l'electricitat per fer més fàcils, ràpides i precises les

tasques que convertien les pells en cuirs, adobades als primers *bombos* mecànics que van substituir els centenars *clots* de remull i d'adob manuals.

Aquests *clots* preindustrials els trobem a l'antiga adoberia de Cal Granotes. Aquesta construcció del segle XVIII simbolitza l'activitat adobera en un dels moments més significatius de la història d'Igualada, quan surt fora muralla i s'estableix a frec de l'antic rec medieval paral·lel al riu Anoia, tot configurant el límit sud de la ciutat. Mitjançant una interessant posada en escena de l'ofici i les eines, a Cal Granotes s'hi explica el procés artesanal utilitzat abans de la industrialització, en aquest mateix edifici, per adobar pell grossa —pell bovina— a partir dels tanins continguts en diverses plantes. Als clots de la planta baixa o ribera s'hi remullaven, pelaven, descarnaven i adobaven partides de pells salades de procedència espanyola africana, asiàtica o americana. Un cop adobades, eren pujades a l'estenedor per assecar-les, estirar-les, engreixar-les i polir-les. Tot plegat, el cuir estava llest un any després, per ser expedit bé enfardat, bé trepanat en forma de sola o taló de sabata. Actualment, el procés dura set o vuit dies.

El Museu ofereix visites comentades a tots els espais, tallers específics per a escolars i visites teatralitzades a Cal Granotes. Més informació: 93 804 67 52 i www.aj-igualada.net
